

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Archwilio Partneriaethau
Dyddiad y Cyfarfod:	2 Mawrth 2017
Aelod / Swyddog Arweiniol:	Arweinydd y Cyngor ac Aelod o'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Rheolwr Tîm Cynllunio Strategol
Awdur yr Adroddiad:	Rheolwr Tîm Cynllunio Strategol
Teitl:	Lansio ymgynghoriad ar Asesiad Lles Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych.

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Lansio'r ymgynghoriad ar Asesiad Lles Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy/Sir Ddinbych a gynhyrchwyd yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mae drafft cyntaf o Asesiad Lles Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych wedi'i gwblhau bellach. Mae canllawiau statudol yn nodi bod rhaid ymgynghori ar ei gynnwys, ac mae pwyllgor archwilio'r awdurdod lleol yn ymgynghorai statudol.

Mae'r adroddiad hwn yn disgrifio'r broses a gynhaliwyd i gynhyrchu'r adroddiad, ei strwythur ac argaeledd, a'r broses barhaus ar gyfer ei gynnal.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor:

3.1 yn nodi'r dull o ddatblygu'r Asesiad Lles, a syniadau ar gyfer sut y gellid ei ddefnyddio.

3.2 yn ystyried a yw'r data yn gywir, ac a oes unrhyw bynciau neu ddarnau o ddata ar goll. Gofynnir am adborth erbyn dyddiad cau'r ymgynghoriad, sef dydd Gwener 24 Mawrth.

3.3 wedi darllen, deall ac ystyried yr Asesiad o Effaith ar Les (Atodiad 1) yn rhan o'i ystyriaethau.

4. Manylion yr adroddiad

4.1 Mae Cymru yn wynebu nifer o heriau yn awr ac yn y dyfodol, megis newid yn yr hinsawdd, tlodi, anghydraddoldebau iechyd a swyddi a thwf. Er mwyn mynd i'r afael â'r rhain, mae angen i ni weithio gyda'n gilydd. Er mwyn rhoi bywyd o ansawdd da i

genedlaethau presennol a chenedlaethau'r dyfodol, mae angen i ni feddwl am effaith hirdymor y penderfyniadau a wnawn.

- 4.2 Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn rhoi pwrrpas cyffredin sy'n rhwymo'n gyfreithiol – y saith nod lles – ar gyfer llywodraeth genedlaethol, llywodraeth leol, byrddau iechyd lleol a chyrrff cyhoeddus eraill a nodwyd. Mae'n nodi'r ffyrdd y mae'n rhaid i gyrff cyhoeddus a nodwyd weithio, a gweithio gyda'n gilydd i wella lles Cymru.
- 4.3 Mae'r Ddeddf yn nodi bod rhaid cynhyrchu Asesiad o Les Lleol i gefnogi'r cyrrff cyhoeddus hyn o ran gosod nodau lles ac wrth gynhyrchu unrhyw gynlluniau a weithredir i wella lles pobl sy'n byw yn eu hardal. Yr adroddiad hwn yw'r rhan gyntaf o gynhyrchu'r Asesiad Lles.
- 4.4 **Sut mae'r asesiad hwn wedi'i lunio?**
Byddai ceisio disgrifio pob agwedd ar les yn dasg enfawr, felly nod yr Asesiad hwn yw darparu amlinelliad yn unig o'r materion mwy strategol sy'n effeithio ar Sir Conwy a Sir Ddinbych. Wrth lunio'r Asesiad rydym wedi dilyn dull 'a arweinir gan ymgysylltu'. Nid yw'r daith wedi dechrau gyda syniadau a luniwyd o flaen llaw na dadansoddiad data haniaethol, ond gydag ymgysylltiad helaeth gyda chymunedau lleol a'r staff sy'n gweithio yn y gwahanol sefydliadau sector cyhoeddus. Anogwyd pobl i siarad am gryfderau a gwendidau gweithio yn yr ardal neu ddarparu gwasanaethau cyhoeddus i'r bobl.
- 4.5 Rydym wedi grwpio beth roedd pobl yn ei ddweud i bynciau strategol ac edrych ar y data a'r papurau ymchwil ategol sydd ar gael i weld lle mae tystiolaeth gadarn i gefnogi'r canfyddiadau a'r teimladau. Yn benodol rydym wedi ceisio ystyried goblygiadau pob pwnc ar les yr unigolyn a sut mae'n cyfrannu at y saith nod lles a nodir yn y Ddeddf.
- 4.6 Yn ogystal â darparu dadansoddiad o'r sefyllfa bresennol, lle bo'n bosibl, mae data wedi'i gasglu i olrhain cynnydd dros amser ac ystyried sut gallai'r dyfodol edrych os bydd tueddiadau presennol yn parhau.
- 4.7 **Ymgynghori ac Ymgysylltu**
Y nod ar y dechrau oedd sicrhau bod yr asesiad hwn yn cael ei arwain gan ymgysylltu. Mae staff sy'n gweithio yn y sector cyhoeddus, aelodau'r cyhoedd, grwpiau cymunedol a busnesau lleol i gyd wedi cyfrannu eu profiadau o ymweld, byw neu weithio yn Sir Conwy a Sir Ddinbych. Gwnaethant drafod cryfderau a gwendidau byw yn yr ardal neu ddarparu gwasanaethau cyhoeddus i'r bobl. Mae rhywfaint o'r ymgysylltu sydd wedi llywio'r asesiad hwn yn cynnwys:
- Sgwrs y sir gyda'r cyhoedd yng Nghonwy a Sir Ddinbych, a dderbyniodd tua 500 o ymatebion manwl ac ymgysylltodd gyda 30+ o grwpiau cymunedol.
 - Ymgysylltu a gomisiynwyd gyda grwpiau mwy anodd eu cyrraedd drwy Rhwydwaith Hil a Chydraddoldeb Gogledd Cymru a thrwy Gyngor Wrecsam gan gynnwys: Grŵp anabledd corfforol, Grŵp Gofalwyr, Cymdeithas Alzheimer's, BAWSO, cynrychiolwyr o'r gymuned Portiwgeaidd, cynrychiolwyr o'r gymuned Bwylaidd, Grŵp Cymorth i Bobl a Nam ar eu Golwg, Grŵp LGBT, a'r Gymdeithas Bobl Fyddar;

- Roedd y gwaith ymgysylltu dan Ddeddf Gofal Cymdeithasol a Llesiant 2014 yn cynnwys ymatebion gan fwy na 120 o sefydliadau'r trydydd sector a gweithdai gyda staff Gofal Cymdeithasol ac Iechyd ar draws Gogledd Cymru;
- Mae cynrychiolwyr o bob Gwasanaeth mewnol y Cyngor a phob sefydliad partner sydd wedi'u rhestru fel rhan o'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus isod wedi cael cyfle i gyfrannu at yr asesiad hwn, gan gynnwys: Cyngor Sir Ddinbych, Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy, Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru, Cyfoeth Naturiol Cymru, Heddlu Gogledd Cymru, Llywodraeth Cymru, Iechyd Cyhoeddus Cymru.

4.8 **Cyfyngiadau'r Asesiad hwn a chamau nesaf**

Rydym yn gwybod mai dim ond amlinelliad strategol neu fframwaith i gyrff sector cyhoeddus gynhyrchu eu hamcanion lles fydd yr Asesiad hwn yn ei roi. Mae'n rhoi dadansoddiad eang ond eithaf arwynebol o bob un o'r meysydd pwnc mae'n eu cynnwys. Mae wedi'i fwriadu fel y cam cyntaf yn unig yn y broses a bydd yn datblygu fel asesiad dros amser.

- 4.9 Bydd y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn defnyddio'r wybodaeth yn yr Asesiad hwn i nodi pynciau allai fod am roi sylw iddynt. Yna bydd y pynciau hyn yn destun dadansoddiad 'ymateb' pellach, sy'n debygol o werthuso ymyriadau presennol, arfer gorau mewn rhywle arall ac ati.

4.10 **Strwythur yr Asesiad hwn**

Mae angen i'r Asesiad Lles ddarparu gwybodaeth hygyrch i amrywiaeth o ddefnyddwyr sydd angen gwahanol lefelau o fanylder. I hwyluso hyn rydym wedi creu gwefan

(<http://conwyanddenbighshirelsb.org.uk/home/english-wellbeing-assessment/>)

- 4.11 Byddwn yn gweithredu dull 'asesiad byw', a bydd partneriaid yn gallu darparu cynnwys wedi'i ddiweddarau pan fydd ar gael.

5. **Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?**

Mae'r Asesiad hwn yn ffynhonnell gyfoethog o wybodaeth ar gyfer Cyngor Sir Ddinbych, yn ogystal â Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy/Sir Ddinbych, a bydd ei amcanion Lles ei hun yn seiliedig ar ffeithiau sydd wedi'u cynnwys yn yr Asesiad hwn.

6. **Faint fydd yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?**

Mae costau sy'n gysylltiedig â chreu'r Asesiad hwn wedi'u talu gan sefydliadau sy'n bartneriaid hyd yma, a'r bwriad yw y bydd costau ychwanegol yn parhau i gael eu hariannu o gyllidebau refeniw presennol.

7. **Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les?**

Gweler Atodiad 1. Fel darn o ymchwil, mae gwefan yr Asesiad Lles yn ddarn da o waith a fydd gobeithio yn arwain at benderfyniadau gwybodus ar ddarpariaeth gwasanaeth gan bartneriaid y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus, a sefydliadau eraill, a fydd yn elwa preswylwyr Conwy a Sir Ddinbych.

Mae'r ffaith fod yr asesiad ar-lein yn ddull cynaliadwy o rannu gwybodaeth ar dueddiadau a rhagdybiaethau hirdymor ar gyfer dyfodol Conwy a Sir Ddinbych. Mae lefel dda o ymwneud wedi bod hefyd gan breswylwyr a phartneriaid wrth helpu i ddatblygu ei gynnwys. Bydd unrhyw weithgareddau gwella sy'n dod o'r cynlluniau Lles y mae'r Asesiad Lles yn eu llywio angen asesiad effaith ar wahân.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?

Mae ymgynghoriad wedi cael ei gynnal gyda llawer o breswylwyr, partneriaid, grwpiau cymunedol a chydweithwyr, fel a amlinellir ym mharagraff 4.7.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Dim

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Mae risg na fydd y wybodaeth hon yn cael ei diweddarau gan bartneriaid, gan danseilio defnyddioldeb y wefan, a hefyd olygu y bydd angen adolygiad ar raddfa fawr yn y dyfodol. Dylai cyfathrebu rheolaidd rhwng swyddogion sy'n cefnogi'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus, gyda chefnogaeth gan gyfeiriad clir gan y Bwrdd, liniaru yn erbyn y risg hon.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

11.1 Deddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

11.2 Adran 7.15 o Gyfansoddiad y Cyngor sy'n nodi grymoedd Archwilio o ran y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.

Swyddog Cyswllt:

Rheolwr Tîm Cynllunio Strategol

Ffôn: 01824 708079